

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลายทศวรรษที่ผ่านมา กระแสโลกได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เพราะความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ ระบบสื่อสารและการคมนาคม จนเกิดกระแสโลกาภิวัตน์ที่เชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ของโลกเข้าเป็นหนึ่งเดียวกัน ซึ่งประเทศไทยได้ดำเนินการพัฒนาตามกระแสโลกจนได้เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของโลกาภิวัตน์ เห็นได้จากการที่ประเทศไทยได้เปิดเสรีทางการค้า การเงิน และการลงทุน จนกระทั่งปัจจุบันเป็นที่ยอมรับโดยทั่วกันแล้วว่าระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยได้เชื่อมโยงสัมพันธ์ และต้องพึ่งพาระบบเศรษฐกิจโลก และในที่สุดเมื่อปี 2540 ประเทศไทยได้ประสบปัญหาเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ต้องแก้ไขฟื้นฟูมาจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้โดยมีความมุ่งหวังว่าจะพัฒนาประเทศให้เท่าทันกระแสโลก และยืนหยัดอยู่บนฐานของการพึ่งพาตนเองต่อไป การศึกษาเป็นยุทธวิธีที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ เป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ระดับ การศึกษาเป็นกระบวนการที่ปลูกฝังถ่ายทอดความรู้ เจตคติ คุณลักษณะ ทักษะ และคุณค่า ให้เกิดกับตัวผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงาม นับเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ช่วยสร้างภูมิปัญญาแก่สังคม ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นรากฐานและเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของประเทศให้เจริญรุ่งเรืองและก้าวหน้าต่อไป (กรมวิชาการ, 2534, หน้า 1) เมื่อประชาชนมีการศึกษา อันจะนำไปสู่การเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ การพัฒนาประเทศเพื่อให้เท่าทันกระแสโลกย่อมทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระบบการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติในปัจจุบันได้เปิดโอกาสให้บุคคลเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองได้เหมาะสมกับวัย การศึกษาสำหรับผู้ใหญ่ เป็นการศึกษาที่มุ่งเสริมการพัฒนาคุณธรรมควบคู่กับการพัฒนาความรู้ความสามารถในการประกอบงานและอาชีพ การมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาชุมชนและประเทศ การมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ และข้อมูลข่าวสาร เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม นอกจากนี้ระบบการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้เปิดโอกาสให้บุคคลได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิตโดยอาศัยรูปแบบต่าง ๆ จากความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการและ

ระบบการสื่อสารรวมทั้งการติดต่อสัมพันธ์กับประชาคมโลกอย่างกว้างขวางในยุคโลกาภิวัตน์นี้ ทำให้เกิดความจำเป็นในการติดต่อสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศ ซึ่งภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางที่ใช้ในการสื่อสารในโลกปัจจุบัน การพัฒนาความรู้และทักษะภาษาอังกฤษของบุคลากรจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

ในองค์กรทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นของรัฐหรือเอกชน ผู้ที่มีบทบาทและมีความสำคัญยิ่งต่อการดำเนินงานก็คือ ผู้บริหารองค์กรนั้น เพราะผู้บริหารเป็นผู้ดำเนินกิจการต่าง ๆ ในองค์กร รวมทั้งควบคุมบังคับบัญชา ติดต่อสื่อสาร ริเริ่มกิจการต่าง ๆ ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้นโยบายและโครงการต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ คุณลักษณะและความสามารถของผู้บริหาร มีส่วนเกี่ยวข้องอยู่เป็นอันมากต่อการดำเนินงาน ที่ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร ถ้าผู้บริหารมีคุณลักษณะความสามารถที่เหมาะสมแล้ว จะได้รับความร่วมมือร่วมใจจากผู้ร่วมงานตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง อันจะนำมาสู่ความสำเร็จก้าวหน้าขององค์กรนั้น ๆ

การอาชีวศึกษา เป็นการศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะฝีมือที่จะประกอบอาชีพเลี้ยงตัวได้ ตลอดจนสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม นโยบายการส่งเสริมอาชีวศึกษา มุ่งเน้นการขยายตัวของภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดอาชีวศึกษาโดยเฉพาะการส่งเสริมให้สถานประกอบการขนาดใหญ่ได้สนใจร่วมจัดการศึกษาและฝึกอบรมเพื่ออาชีพมากขึ้น (พนม พงษ์ไพบูลย์, 2543) ซึ่งสถานประกอบการขนาดใหญ่ โดยเฉพาะที่อยู่ในพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก เป็นสถานประกอบการที่มีการร่วมลงทุนกับชาวต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจ และความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น ดังนั้นผู้บริหารในฐานะเป็นตัวจักรสำคัญในการจัดการศึกษาในระดับสถานศึกษา จึงเห็นความสำคัญที่จะต้องมีความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษ เพื่อให้สามารถติดต่อสื่อสาร สร้างความสัมพันธ์ที่ดี อันจะนำไปสู่ความร่วมมือในการจัดอาชีวศึกษาต่อไป นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษเพิ่มเติมจากภาษาไทย เพื่อประโยชน์ต่อการรับรู้ข้อมูล และสารสนเทศ และติดต่อประสานงานกับสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ ทั้งนี้การที่ผู้บริหารจะมีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร หรือรับรู้ข้อมูลข่าวสารในกระแสโลกาภิวัตน์ได้นั้น ผู้บริหารจำเป็นจะต้องมีทักษะภาษาอังกฤษ ซึ่งได้แก่ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นที่จะก่อให้เกิดการติดต่อสื่อสาร อันจะนำไปสู่การสร้าง ความเข้าใจ และก่อให้เกิดความร่วมมือต่อมา ซึ่งจะเป็นการช่วยพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจนานาชาติ ผู้บริหารจึงควรเร่งพัฒนาตนเองให้มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และ

ปัจจุบันได้มีสถาบันการศึกษาต่างประเทศ เช่น สถาบัน TAFE (the technical and further education commission of new South Wales) ประเทศออสเตรเลีย สถาบัน AIT (Auckland institute of technology) ประเทศนิวซีแลนด์ ได้ดำเนินการติดต่อกับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ในประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านอาชีวศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะและประสบการณ์ระหว่างบุคลากรของสถาบัน

แต่ในสภาพความเป็นจริง ผู้บริหารส่วนใหญ่ยังขาดทักษะและความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งจากการศึกษานำร่องของผู้วิจัย โดยแจกแบบสอบถาม ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตการศึกษา 12 จำนวน 30 ท่าน ระหว่างวันที่ 4-11 กันยายน 2543 พบว่า

ในด้านทักษะการฟัง ร้อยละ 7 ของผู้บริหารตอบว่าตนเองมีระดับความสามารถในการด้านการฟังบทสนทนากับชาวต่างประเทศ อยู่ในระดับดี ร้อยละ 53 อยู่ในระดับพอใช้และร้อยละ 40 ยังไม่สามารถใช้งานได้ ในด้านการฟังรายการวิทยุ โทรทัศน์ พบว่าร้อยละ 3 มีความสามารถอยู่ในระดับดี ร้อยละ 53 ในระดับพอใช้และร้อยละ 44 ในระดับยังไม่สามารถใช้งานได้ ในด้านการฟังการประชุม ร้อยละ 50 ของผู้บริหารมีความสามารถระดับพอใช้และร้อยละ 50 ยังไม่สามารถใช้งานได้ ในด้านการฟังโทรศัพท์ ร้อยละ 3 ของผู้บริหาร มีความสามารถระดับดี ร้อยละ 50 ระดับพอใช้และร้อยละ 47 ยังไม่สามารถใช้งานได้

ในด้านทักษะการพูด พบว่าร้อยละ 10 ของผู้บริหารตอบว่า สามารถสนทนาในชีวิตประจำวันในระดับดี ร้อยละ 57 ในระดับพอใช้งานได้และร้อยละ 33 ยังไม่สามารถใช้งานได้ ร้อยละ 27 ของผู้บริหารสามารถกล่าวต้อนรับแขกชาวต่างประเทศได้ในระดับพอใช้และร้อยละ 73 ยังไม่สามารถใช้งานได้ ร้อยละ 3 ของผู้บริหารสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการพูดโทรศัพท์ได้ในระดับดี ร้อยละ 30 ในระดับพอใช้และร้อยละ 67 ยังไม่สามารถใช้งานได้ ในด้านการพูดแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม ร้อยละ 13 อยู่ในระดับพอใช้และร้อยละ 87 อยู่ในระดับยังไม่สามารถใช้งานได้ ส่วนความสามารถในการกล่าวสุนทรพจน์นั้น ผู้บริหารทุกคนตอบว่า ยังไม่สามารถใช้งานได้

ในด้านทักษะการอ่าน พบว่าร้อยละ 7 ของผู้บริหารตอบว่า สามารถอ่านจดหมายได้ในระดับดี ร้อยละ 90 ในระดับพอใช้และร้อยละ 3 ในระดับยังไม่สามารถใช้งานได้ ในด้านการอ่านเอกสารวิชาการ ร้อยละ 3 ของผู้บริหารมีความสามารถอยู่ในระดับดี ร้อยละ 80 ในระดับพอใช้และร้อยละ 17 ยังไม่สามารถใช้งานได้ ในด้านการอ่านหนังสือพิมพ์ ร้อยละ 3 ตอบว่าตนเองมีความสามารถอยู่ในระดับดี ร้อยละ 70 ระดับพอใช้และร้อยละ 23 ยังไม่สามารถใช้งานได้

ในขณะที่ร้อยละ 3 ของผู้บริหารตอบว่า มีความสามารถในการอ่าน เว็บไซต์ ต่าง ๆ ใน อินเทอร์เน็ต อยู่ในระดับดี ร้อยละ 50 ระดับพอใช้และร้อยละ 47 ยังไม่สามารถใช้งานได้

ในด้านทักษะการเขียน พบว่าร้อยละ 20 ของผู้บริหารตอบว่า สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการจัดบันทึกการประชุมในระดับพอใช้ และร้อยละ 80 ยังไม่สามารถใช้งานได้ ในขณะที่ร้อยละ 33 สามารถใช้เขียนจดหมายได้ในระดับพอใช้และร้อยละ 67 อยู่ในระดับ ยังไม่สามารถใช้งานได้

จากผลของการสำรวจทำให้ทราบระดับความสามารถในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 ในภาพรวมว่า ยังอยู่ในระดับที่ ควรได้รับการพัฒนาให้สามารถใช้ทักษะต่าง ๆ ในการติดต่อสื่อสาร เพื่อให้เกิดความคล่องตัว และสามารถปฏิบัติการภารกิจได้ตามความจำเป็น ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงต้องการสำรวจ ความต้องการของผู้บริหารในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ และศึกษาข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับกรมอาชีวศึกษา ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ สำหรับผู้บริหาร อันจะนำไปสู่ความสำเร็จในการจัดอาชีวศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12
2. เพื่อศึกษาความต้องการในรูปแบบการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12

ปัญหาของการวิจัย

1. ความต้องการในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 เป็นอย่างไร
2. ความต้องการในรูปแบบการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 เป็นแบบใด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 ในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ

ในขณะที่ร้อยละ 3 ของผู้บริหารตอบว่า มีความสามารถในการอ่าน เว็บไซต์ ต่าง ๆ ใน อินเทอร์เน็ต อยู่ในระดับดี ร้อยละ 50 ระดับพอใช้และร้อยละ 47 ยังไม่สามารถใช้งานได้

ในด้านทักษะการเขียน พบว่าร้อยละ 20 ของผู้บริหารตอบว่า สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการจัดบันทึกการประชุมในระดับพอใช้ และร้อยละ 80 ยังไม่สามารถใช้งานได้ ในขณะที่ร้อยละ 33 สามารถใช้เขียนจดหมายได้ในระดับพอใช้และร้อยละ 67 อยู่ในระดับ ยังไม่สามารถใช้งานได้

จากผลของการสำรวจทำให้ทราบระดับความสามารถในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 ในภาพรวมว่า ยังอยู่ในระดับที่ ควรได้รับการพัฒนาให้สามารถใช้ทักษะต่าง ๆ ในการติดต่อสื่อสาร เพื่อให้เกิดความคล่องตัว และสามารถปฏิบัติการภารกิจได้ตามความจำเป็น ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงต้องการสำรวจ ความต้องการของผู้บริหารในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ และศึกษาข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับกรมอาชีวศึกษา ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ สำหรับผู้บริหาร อันจะนำไปสู่ความสำเร็จในการจัดอาชีวศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12
2. เพื่อศึกษาความต้องการในรูปแบบการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12

ปัญหาของการวิจัย

1. ความต้องการในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 เป็นอย่างไร
2. ความต้องการในรูปแบบการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 เป็นแบบใด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 ในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ

ในขณะที่ร้อยละ 3 ของผู้บริหารตอบว่า มีความสามารถในการอ่าน เว็บไซต์ ต่าง ๆ ใน อินเทอร์เน็ต อยู่ในระดับดี ร้อยละ 50 ระดับพอใช้และร้อยละ 47 ยังไม่สามารถใช้งานได้

ในด้านทักษะการเขียน พบว่าร้อยละ 20 ของผู้บริหารตอบว่า สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการจัดบันทึกการประชุมในระดับพอใช้ และร้อยละ 80 ยังไม่สามารถใช้งานได้ ในขณะที่ร้อยละ 33 สามารถใช้เขียนจดหมายได้ในระดับพอใช้และร้อยละ 67 อยู่ในระดับ ยังไม่สามารถใช้งานได้

จากผลของการสำรวจทำให้ทราบระดับความสามารถในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 ในภาพรวมว่า ยังอยู่ในระดับที่ ควรได้รับการพัฒนาให้สามารถใช้ทักษะต่าง ๆ ในการติดต่อสื่อสาร เพื่อให้เกิดความคล่องตัว และสามารถปฏิบัติการภารกิจได้ตามความจำเป็น ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงต้องการสำรวจ ความต้องการของผู้บริหารในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ และศึกษาข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับกรมอาชีวศึกษา ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ สำหรับผู้บริหาร อันจะนำไปสู่ความสำเร็จในการจัดอาชีวศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12
2. เพื่อศึกษาความต้องการในรูปแบบการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12

ปัญหาของการวิจัย

1. ความต้องการในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 เป็นอย่างไร
2. ความต้องการในรูปแบบการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 เป็นแบบใด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 ในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ

2. เพื่อนำผลการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งในการปรับปรุงพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 ให้มีความรู้ความสามารถในการสื่อสาร รับรู้ข้อมูล สารสนเทศ ก้าวทันเทคโนโลยีและวิชาการที่เปลี่ยนแปลงไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความต้องการการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้านคือ

1.1 ความต้องการในการพัฒนา ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับทักษะต่าง ๆ ซึ่งจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษ ได้แก่ ทักษะ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

1.2 ความต้องการในรูปแบบในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับรูปแบบต่างๆที่ใช้ในการพัฒนา ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 จำนวน 147 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 ที่ได้จากกลุ่มประชากร โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ตามที่ตั้งของสถานศึกษาใน 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี สระแก้ว และนครนายก โดยใช้ตารางการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-609) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่ใช้ศึกษาความต้องการในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ จำนวน 108 คน และผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่างอีก 25 คน จากกลุ่มแรกเพื่อสัมภาษณ์ความต้องการรูปแบบการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ความต้องการในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ 4 ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

3.2 ความต้องการในรูปแบบการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ 4 ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

กรอบความคิดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้อาศัยแนวความคิดในการจัดระบบการสอนของ เคมป์ (Kemp, 1985) ว่าในการจัดการเรียนการสอนหรือโปรแกรมของการอบรมนั้นจะต้องประเมินความต้องการของผู้เรียนซึ่งนับว่ามีส่วนสำคัญในการกำหนดจุดมุ่งหมายและโปรแกรมการเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนหรือผู้เข้ารับการอบรม และแนวความคิดเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานในการเรียนภาษาทั้ง 4 คือ การพูด การฟัง การอ่านและการเขียนของ ฮาร์เมอร์ (Harmer, 1991, p. 16)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ทักษะ หมายถึง ความสามารถที่แสดงออกมาในด้านการใช้ภาษา ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการติดต่อสื่อสารได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน
2. การพัฒนาทักษะ หมายถึง การเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง ความสามารถในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน จากการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เพื่อให้ผู้บริหารสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารในสถานการณ์ที่จำเป็นได้
3. ความต้องการในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษหมายถึง ความต้องการในการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อติดต่อสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ตามชนิดของสารและสื่อที่จำเป็นดังนี้
 - 3.1 ด้านการฟัง ได้แก่ การฟังข่าวสารจากวิทยุ โทรทัศน์ ฟังการสนทนากับชาวต่างประเทศ ฟังภาษาอังกฤษจากโปรแกรมสำเร็จรูป ฟังการบรรยายทางวิชาการ เป็นต้น
 - 3.2 ด้านการพูดได้แก่ การสนทนาในชีวิตประจำวัน การพูดโทรศัพท์ การแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม การกล่าวต้อนรับ การแนะนำสถานศึกษา การเจรจาขอความช่วยเหลือ เป็นต้น
 - 3.3 ด้านการอ่าน ได้แก่ การอ่านป้ายประกาศ อ่านเอกสารทางวิชาการ อ่านจดหมาย อ่านหนังสือพิมพ์ อ่านข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เป็นต้น
 - 3.4 ด้านการเขียน ได้แก่ การจดบันทึกการบรรยายทางวิชาการ การเขียนจดหมาย การกรอกแบบฟอร์มต่างๆ เป็นต้น
4. ความต้องการในรูปแบบการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ หมายถึง ความต้องการด้านกิจกรรมในการพัฒนาที่กรมอาชีวศึกษาจัดให้สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ ได้แก่

4.1 รูปแบบการพัฒนาทักษะการพูด ได้แก่ การพัฒนาการออกเสียง การฝึกพูดจากเทป หรือโปรแกรมสำเร็จรูป การฝึกสนทนากับเจ้าของภาษา การฝึกสนทนากับครูภาษาอังกฤษที่เป็นคนไทย การอบรมการพูดในที่สาธารณะ เป็นต้น

4.2 รูปแบบการพัฒนาทักษะการฟัง ได้แก่ การฝึกฟังในห้องปฏิบัติการภาษา การฝึกฟังจากการสนทนากับเจ้าของภาษา การฝึกฟังจากการชมภาพยนตร์ เป็นต้น

4.3 รูปแบบการพัฒนาทักษะการอ่าน ได้แก่ การฝึกอ่านในใจเพื่อเก็บใจความสำคัญ การฝึกอ่านออกเสียง การฝึกการหาความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรม การฝึกการเดาความหมายของศัพท์จากบริบท เป็นต้น

4.4 รูปแบบการพัฒนาทักษะการเขียน ได้แก่ การพัฒนาความรู้เรื่องศัพท์ โครงสร้างไวยากรณ์ การฝึกเลือกประโยคและสำนวนภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ เป็นต้น

5. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งบริหารของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 12 ซึ่งในการวิจัยนี้ประกอบด้วย ผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการ

6. สถานศึกษา หมายถึง สถาบันการศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษา ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง วิทยาลัยการอาชีพ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี

7. เขตการศึกษา 12 หมายถึง พื้นที่ทางการศึกษาซึ่งจัดแบ่งโดยกระทรวงศึกษาธิการ และเขตการศึกษา 12 ประกอบด้วยพื้นที่ในจังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครนายก สระแก้ว ระยอง จันทบุรี และตราด